

Richtlijnen aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Ingangsdatum 1 augustus 2019

1. Inleiding

1.1 Basisondersteuning en extra ondersteuning

Samenwerkingsverband Stromenland heeft een kader basisondersteuning waarin bestuurlijke afspraken en tien beloftes rondom basisondersteuning staan genoemd. Hierin is terug te lezen welke basisondersteuning op iedere school binnen het samenwerkingsverband verwacht mag worden. Soms overstijgen de ondersteuningsbehoeften van een leerling deze basisondersteuning, en biedt een school extra ondersteuning zoals zij die in het schoolondersteuningsprofiel hebben beschreven. Deze extra ondersteuning kan worden georganiseerd in de vorm van arrangementen via de platformcoördinator.

Voor leerlingen die langdurig en structureel specialistische onderwijsondersteuning nodig hebben, kan (tijdelijke) plaatsing op een SBO of SO-school passende optie zijn. Voor een verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband nodig, welke aangevraagd wordt door het bevoegd gezag (de aanvragende school) voor (speciaal) basisonderwijs of speciaal onderwijs.

1.2 Domeinen van ondersteuningsbehoeften

De onderwijsondersteuning die leerlingen nodig hebben om een stap te maken in hun ontwikkelingstaken wordt binnen Samenwerkingsverband Stromenland bekeken vanuit de domeinen leren, gedrag en gezondheid¹.

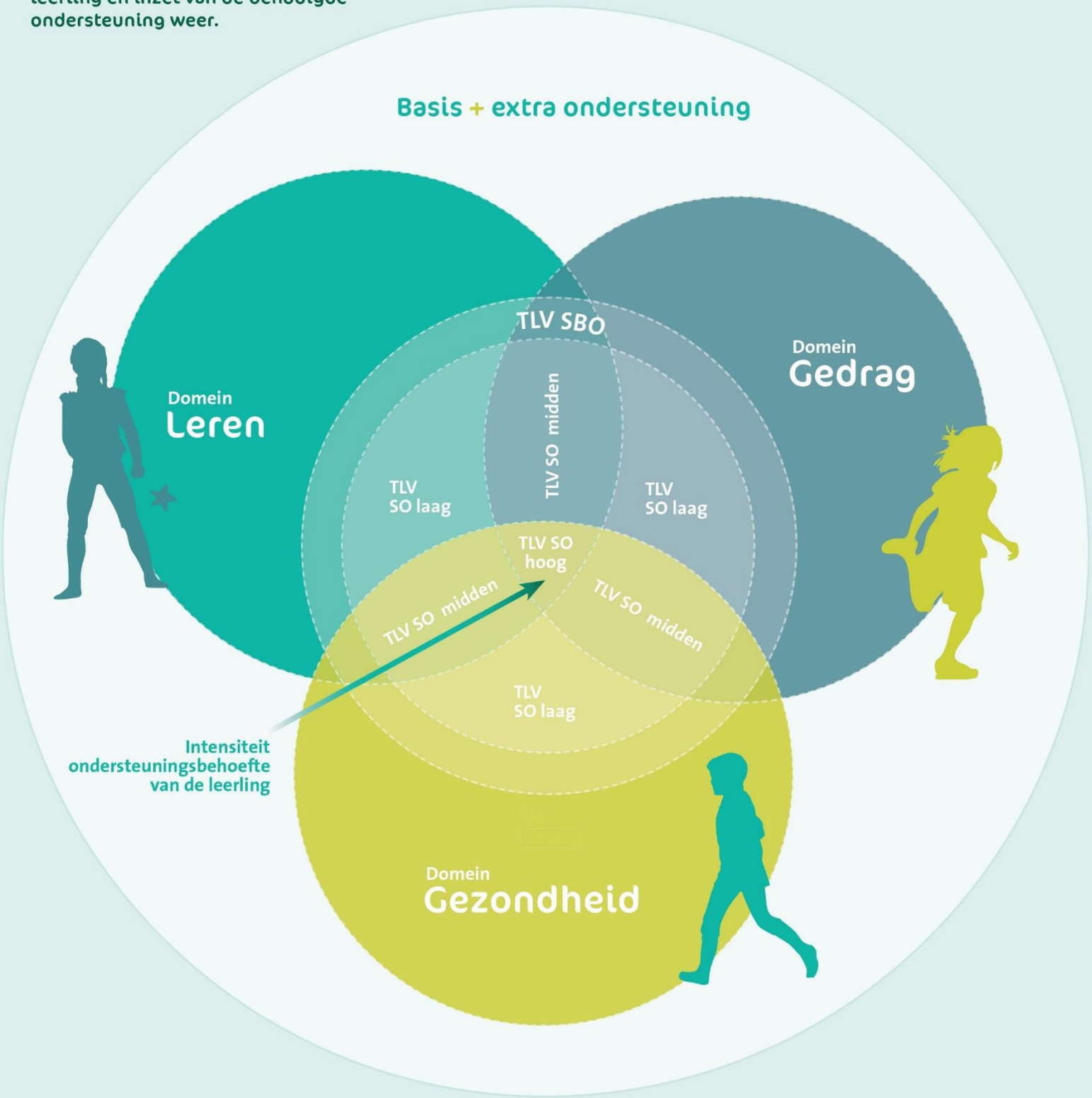
In het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling zijn de belemmerende en bevorderende factoren beschreven en de bijbehorende ondersteuningsbehoeften. De ondersteuning die nodig is om aan deze ondersteuningsbehoeften te voldoen, kent een bepaalde intensiteit, complexiteit en mate van expertise, welke de (extra) ondersteuningsmogelijkheden van het basisonderwijs kunnen overschrijden. Een leerling kan dan in aanmerking komen voor een TLV voor het SBO of (bij meer intensieve en/of complexe ondersteuningsbehoeften) een TLV SO.

Bij een afgifte TLV SO wordt gekeken naar de categorie, welke oploopt in zwaarte (laag, midden, hoog). Een combinatie van intensieve ondersteuningsbehoeften op verschillende domeinen waar gespecialiseerde ondersteuning nodig is, kan dan leiden tot een hogere categorie. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om wat de leerling *heeft* (mogelijke beperking), maar wat de leerling *nodig heeft* (ondersteuningsbehoeften).

In het model op de volgende pagina worden de domeinen weergegeven

¹ Ondersteuning op de domeinen visus (cluster 1) en auditief/communicatie (cluster 2) vallen buiten het samenwerkingsverband passend onderwijs. Indien nodig vindt er op casusniveau wel overleg plaats tussen het betreffende cluster/SO-school en Samenwerkingsverband Stromenland.

Onderstaand model geeft de ondersteuningsbehoefte van de leerling en inzet van de benodigde ondersteuning weer.

Leren

Onder het domein leren vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over leren, intensiteit en niveau van instructie, aanpassingen in verwerkingstijd, concreetheid van het onderwijsaanbod en groepsomvang, aanpassingen in de leeromgeving, aansturing in werkhouding en taakspanne (executieve functies).

Gedrag

Onder het domein gedrag vallen ondersteuningsbehoeften rondom sociaal-emotionele ontwikkeling en communicatie, zoals de mate van nabijheid en emotionele beschikbaarheid van een begeleider t.b.v. veiligheid en begrenzing, mate van sturing in het aangaan en onderhouden van sociale contacten, niveau van communicatie, ondersteuning in het begrijpen en verwoorden van gevoelens en gedachten.

Gezondheid

Onder het domein gezondheid vallen ondersteuningsbehoeften die gaan over fysieke en praktische zelfredzaamheid, belastbaarheid en medische ondersteuning.

1.3 Ontwikkelingen Passend onderwijs

Samenwerkingsverband Stromenland streeft naar passend onderwijs, zo goed en thuisnabij mogelijk. Daarmee heeft zij zich als doel gesteld de basisondersteuning binnen scholen te versterken, samenwerking tussen S(B)O en reguliere scholen te bevorderen en het deelnamepercentage aan speciaal (basis) onderwijs te verlagen.

Wanneer scholen groeien naar een sterker niveau van basisondersteuning en een intensiever niveau van extra ondersteuning, zal de TLV-grens in het visuele model verschuiven en de middencirkels zullen kleiner worden. Ook wordt de overstap vanuit S(B)O naar regulier onderwijs gestimuleerd, wanneer dit binnen het OPP van de leerling haalbaar is. Dit gebeurt altijd in overleg en aan de hand van heldere doelen. De lijnen in het model zijn daarom stippellijnen, om de dynamische beweging aan te geven

1.4 Opbouw document

In dit document komt achtereenvolgens aan bod op basis van welke werkwijze en beslisregels een TLV wordt afgegeven. De procedures die hieruit voortvloeien staan beschreven in het document *Procedure en tijdpad toelaatbaarheid S(B)O* dat is vastgesteld op 3-7-2018.

2. Werkwijze en beslisregels aanvraag TLV

Om de nadruk op nabijheid en benaderbaarheid voor scholen en leerlingen in het samenwerkingsverband te vergroten, wordt gewerkt met een platformstructuur. De vier platforms zijn ingericht als geografische uitvoeringseenheden met ieder een eigen platformcoördinator, onderwijsondersteuners en een Commissie Toelaatbaarheid (CT). Hun rol is het ondersteunen van de scholen in het versterken van de mogelijkheden van scholen binnen passend onderwijs. Binnen deze rol valt ook het beoordelen van de aanvraag TLV.

De aanvraag TLV kent een drietal processtappen:

1. De voorwaarden van een aanvraag TLV
2. Inhoudelijke beoordeling en advies door twee deskundigen
3. De procedure rondom de beslissing.

2.1 Voorwaarden van een aanvraag TLV

Een aanvraag TLV impliceert dat de ondersteuningsbehoeften van een leerling de (extra) ondersteuningsmogelijkheden van het basisonderwijs overschrijden. Voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling moet dus aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

- Er is een recentelijk opgesteld of geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling waarin de ondersteuningsbehoeften van de leerling voldoende helder geformuleerd zijn. Ter ondersteuning van het OPP en om een beter beeld van de ondersteuningsbehoeften van de leerling te krijgen kunnen relevante verslagen van onderzoek en/of behandeling worden opgevraagd.
- Er is op overeenstemming gericht overleg gevoerd met ouders/verzorgers belast met het gezag van de leerling.
- De basisondersteuning en de mogelijkheden van extra ondersteuning van de school zijn maximaal ingezet en/of aangetoond onvoldoende passend.
- Andere vormen van regulier of (in het geval van een TLV SO) speciaal basisonderwijs met aanvullende extra ondersteuning zijn overwogen en niet passend zijn gebleken.

Indien bovenstaande niet voldoende is, wordt de aanvragende school verzocht om aanvullende informatie aan te leveren, dan wel wordt geadviseerd de mogelijkheden van extra ondersteuning binnen de huidige setting verder te onderzoeken.

2.2 Onafhankelijkheid en deskundigheid is randvoorwaarde bij toepassing richtlijnen

Wanneer de aanvraag TLV in behandeling is genomen, wordt de aanvraag inhoudelijk beoordeeld door twee deskundigen, zoals de wet voorschrijft. Binnen Samenwerkingsverband Stromenland zijn de deskundigen die de aanvragen TLV beoordelen, allen gedragswetenschapper (orthopedagoog/psycholoog) en lid van de Commissie

Toelaatbaarheid van één of meerdere platforms². Doordat zij met een platform verbonden zijn, kennen zij de regio en de mogelijkheden van de betreffende scholen binnen het platform. Dit helpt hen in de afweging en in het bieden van maatwerk per leerling. Uiteraard wordt, indien noodzakelijk binnen een bepaalde casus, een ter zake doende deskundige betrokken die geen lid is van de Commissie Toelaatbaarheid.

Om een advies te geven over de afgifte van een TLV, maakt de deskundige een inhoudelijke afweging en aan de hand van onderstaande richtlijnen om te komen tot een schriftelijk onderbouwd en onafhankelijk advies over de afgifte van een TLV SBO of TLV SO (laag, midden of hoog), of geen afgifte van een TLV. De duur van de TLV is ook onderdeel van het advies. De twee deskundigen adviseren onafhankelijk van elkaar.

2.2.1 Richtlijnen

De behoeften van de leerling zijn uitgangspunt.

Bij het formuleren van zijn advies over de afgifte, categorie en duur van een TLV, hanteert de deskundige de volgende richtlijnen:

1. Hij gaat uit van de bevorderende en belemmerende factoren van het kind in zijn of haar context;
2. Hij bepaalt de relevantie van de drie domeinen (leren, gedrag en gezondheid);
3. Hij beoordeelt de intensiteit, complexiteit en specifieke expertise die de leerling ter ondersteuning in het onderwijs nodig heeft.

Ter ondersteuning van de afweging door de deskundigen is het op pagina 2 genoemde model een graadmeter en dient als houvast.

De categorie bij een TLV SO is mede afhankelijk van het aantal domeinen (leren, gedrag gezondheid) waarop de ondersteuningsbehoeften van toepassing zijn. Een TLV kan hoger zijn naarmate er sprake is van intensiever, complexer en een specifiekere expertiseniveau, maar niet per definitie.

2.3 De procedure van beslissing

De twee deskundigen brengen ieder afzonderlijk hun schriftelijk advies uit aan de betrokken platformcoördinator, die gemandateerd is door de bestuurder om de beslissing te nemen over de al dan niet af te geven TLV. De beslissing door de coördinator moet herleidbaar zijn tot de genoemde richtlijnen. De coördinator toetst tot slot de beslissing aan het beginpunt, de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

2.4 Kwaliteit en eenduidigheid van de afgifte TLV's

Er is gekozen voor het beschrijven van richtlijnen in tegenstelling tot het benoemen van harde criteria. De ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn immers uitgangspunt en het vermogen tot afweging door de twee deskundigen op basis van de beslisregels een belangrijke factor. Hierdoor blijft maatwerk mogelijk, alsook het professionele gesprek met de school en de ouders.

Om transparant te werken en de kwalitatieve standaard hoog te houden, gelden de volgende kwalitatieve afspraken:

- De deskundigen geven een onafhankelijk, schriftelijk advies. Zij zijn vooraf niet betrokken bij de aanvraag van de TLV.
- De school die aanvraagt en ouders krijgen de onderbouwing van het besluit TLV toegestuurd.
- De kwaliteit van de deskundigheid en het onderhoud van de professionaliteit wordt gewaarborgd door scholing, collegiale consultatie en beroepsregistratie.
- De platform-coördinator borgt als voorzitter van de CT de kwaliteit van het gesprek en de onderbouwing voor de beslissingen.
- Een vorm van kwaliteitszorg voor de CT en CCT wordt uitgewerkt.
- Regelmatig wordt met betrokkenen de routekaart en de richtlijnen geëvalueerd en aangescherpt.

² Indien passend bij de ondersteuningsvraag van de leerling, wordt voor het tweede deskundigenadvies een ter zake doende deskundige (een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts) buiten de Commissie Toelaatbaarheid benaderd.